

מסורת הש"ס

א) לקמן קט"ו ב' (ג' ושליל
סח"ג א' ופ"ג ד' ז"ל
שם ב' ז"ל לטובה
ו) ז"ל לטובה

תורה אור השלם
1 והארץ לא חסרה
לצפתה כי לי הארץ כי
גרם ותשבים אתם
עמדי ויקרא כה כג

השוכר את האומנין פרק ששי בבא מציעא

ע"מ.

עין משפט
נר מצוה

ב"ד א ב מ"י פ"ה מהל'
ספרות ה"א וע"י
השפעת ומ"מ פתג עשין
פט טו"ש"ע ח"מ ס"י ע"י
ספ"ק א'
ב"ד ג מ"י ע"ס סוכה כ
וע"י
וכמנ"ד חשנה טו"ש"ע ע"ס
ספ"ק ב'
ב"ד ד מ"י ע"ס טו"ש"ע ע"ס
ספ"ק ג'
ב"ד ה ו מ"י ע"ס טור
ושי"ע ע"ס ספ"ק ב'
ב"ד ז מ"י פ"ה מהל'
שמיטה ויוגל הלכה
ב סתם לארץ ע"ה:
ב"ד ח מ"י פ"ה מהל'
ספרות הלכה ג
פתג פ"ק פט טו"ש"ע ח"מ
ס"י ע"ס ספ"ק ד'
ג ט מ"י ע"ס טו"ש"ע ספ"ק
כ'

אילו עד הבא בעית צ"מיה לאו אנרא בעית צ"מיה. תימה
השתתף מיהא דלאו עד הכא נעמי למתי למה יתן לו שכר
וי"ל דהא דקאמר לעולם דלא שכיח לאגורי היינו לפי אופן דמיס
והשפיר מזה אצל נטפי פורתא ימלא סולאשכרי והרי נהנה כמה שכל

עד כהן לכן נותן לו חצי שכרו ואין
לר"ך לפחות המשכיר משכרו מה שזה
נותן עמה יותר מעט מכאן ואילך
כיון דהוא חנוס א"י כגון שיוכל למכור
סחורמו כמקום שמת החמור ויריות
בה ויש סתריס הרבה שאין מביאין
סחורמן אלא עד כאן לכן יתן חצי
שכרו: ואם יש בדמיה לשכור
ישכור רב צ"מיה. ה"מ לטו"י
דל"ן בדמיה לשכור אלא רוב פעמים
יש בדמיה לשכור והאמת משני ליה
והא דלמך כסוף פרק השואל (לקמן
דף קג.) אי דלמך בית זה ופסל אודא
לה ולא אמר אס יש בדמיה לרב
ליקח יקח ולשמואל אפילו לשכור
ישכור דהתם אין הבית עומד לימכר
אלא להוסף עליו ולחזור ולבנותו
כנחמיה וכו' דל"ל בית זה ופסל
אין למכרו וגם לא קבל עליו להוסף
יבאה בבנין בית זה אלא בית זה כמו
שהוא השכיר לו לדור בו כל זמן שיוכל
וכי נפל אודא אצל חמור שמת אין
עומד אלא למכרו בדמים וכן
דמיה ליקח יקח לשכור ישכור:
והא הבא רבי פטי יובר. ולבנימא
גופא א"ש אע"ג דהשתתף נמי
דליקח הקרקע קרי כליא קרנא
מ"מ נפקא מינה ללוה דלא ליללח
לניי דומיני דשלמי ימי משכמתא
מקמי דלימטיה יובל או אימרימי ליה
וזו ופריק ואכלי מרמי או תלת שנין
קמי יובל אצל לרב דלמך לא מכליא
ליה קרנא קשה ליה דמימי כליא
קרנא כיון שגנצין לא משאר הקרקע
ביד הלוה: ב"ב"ב"ב שדחו א"ס'
שנה. קס"ד כיון דלומן ארוך כ"כ
מכר לו לא חשיב כליא קרנא:

א"ר"מא בין חתם ובפניה זו
אם נתן אמאי לא יבול
צ"מיה א"ה הב י"י ספינתך ואנא ספינתא
חברא. לא מביעיא אס לא נתן שלא
יתן דקמתי אלא אפילו אס נתן כבר
יחזור ויטול כיון שזה יכול להביא
יון והמשכיר אינו יכול להביא ספינה
וזו שהתנה ולא דמי להא דלמך לעיל
אילו עד הכא נעמי למתי כו' דהתם
מהני ליה שיכול בקל ולהשכיר מכאן
עד מקום שירצה או למכור שם
סחורה כדפרישית לעיל אצל הכא לא
שי"ך למימר הכי שהיין נטבע ומה
ימכור אצל אין לפרש דהכי פרי"ך
אמאי לא יטול שכר חצי הדרך שלא
הלך עדיין אצל שכר חצי הדרך שכבר
הלך ניחא ליה שלא יטול דא"כ הא
דקמתי אס לא נתן לא יתן דמשמע
שלא יתן כלל אפילו שכר חצי
הדרך ה"ל לאקשוי אמאי לא יתן כלל:

אלא בספינה חתם ויין זה אם לא נתן אמאי לא יתן צ"מיה א"ה הב י"י חטרא ואנא ספינתא
יטול אלא אפילו לא נתן יש לו לתת כל השפירות שהרי קנה המשכיר כל השפירות כמשכיר השוכר את הספינה כיון שמומן
המשכיר לקיים תנאו או אפילו בלא משיכה כיון שמשכיר יכול לקיים תנאו ושוכר אינו יכול לקיים א"כ מולו גרס והוי כחומר בו יתן
לו מחצי הדרך שלא כפועל בטל וקשה דלמאי יתן לו כלל מחצי הדרך שלא הלך אפילו כפועל בטל כיון שאירעו אונס הא
אמרינן לעיל (דף ע"ג.) היכא דהשוכר אונס דלמך מיטרא דא"ל להשקותה דהוי פסידא דפועלים ומשמע לעיל דכל אונס שאירע לבעה"ב
שלא היה לו לידע יתיר מן הפועלים הוי פסידא דפועלים והכא נמי על כרחך פרי"ך שיתן אפילו שכר חצי הדרך שלא הלך מדיחא
ליה הא דקמתי אס נתן לא יטול דמשמע אס נתן כל שכרו לא יטול כלל ומי"ך ריב"ן דלעיל שהפועלים לא אצדו כלום רק שנתבעו
אין נותן להם כלום אצל הכא שהמשכיר הפסיד ספינתו כפועל בטל מיהא אית ליה כיון שמומן לקיים תנאו:

לרכוב שאני. שמה תפול מחמיו בגשר או שמשליכט בלחם הפחמים:
ואין לו עליו. אין לשוכר על המשכיר: אלא פרעטוס. שהשכיר לו
חמור כחושה: דשכיח למיגר. מולא חמור אחר כאן לשכור: אס
יש בדמים. של נבילה: ליקח. בו חמור כל שהוא: יקח. וישלים

דרכו דהא שיעבד לו חמור זה ותנן
במתנימין(י) מתה חייב להעמיד לו חמור
אחר. ומשני בשאין בדמיה ליקח:
ופרישין ואס יש בדמיה לשכור. ימכור
שוכר זה את הנבילה כחמור הוא שם
וישכור חמור לעלמו דהא שיעבד לו
חמור זה ותנן במתני' מתה חייב
להעמיד לו חמור אחר: לא מכלינן
קרנא. וכי תנן במתני' חייב להעמיד
לו חמור [אחר] היכא דמתה בעודה
בבית הבעלים דמוסף ולוקח חמור
ולא כליא קרנא אצל למכרה ולהוציא
דמיה לשכור אחרת לא: יבש האילן.
מי שישכור אילן לעלמו דהא שיעבד לו
משכמתא דסורא דכתבי כמשלם שייח
עלין מיוקף ארעא דא בלא כסף לעיל
(ד' סו:.) שניהם אסורין בו. לבעק
עלין ולשדוף דא שריף ליה ליה ליה
כליא קרנא דמלוה ואי שריף ליה מלוה
כליא קרנא דלוה: הדרא ארעא.
דשה וזו שהן לוקמין בדמי העלים
ושמה פועל יובל בתוך שני המשכונא
וקא כליא קרנא דלוה: שאינן חוורס
כיוכל. אלא ימתין עד ששים ותחזור
לו: והארץ לא תמכר למימוס. כאן
פירש לך טעמו של מלות יובל. אלמא
אין היובל מוציא אלא קרקע שאס
לא היתה מלות יובל היתה נלמחת:
ה"ג אלא הכא במאי עסקינן בזמן
שאין היובל נוהג. דלא כליא קרנא:
ניללחיה לניי. אי לא מכלילא קרנא
חייש ל"ל ליקח בו קרקע יבקע
המלוה את העלים ויפרסם: וימנין
דשלמו ליה ימי משכנתא. שני שיהי
האילן ממושקן לו יכלו לפני היובל
ארבע או חמש שנים ואומן שנים
יאלל ליה את הפירות קודם שמשכר
נעס. את השכר ואפילו כולו: לא יטול.
כדמפרש לקמיה דהמובע ידו על
החמורה: אס נתן לא יטול. בחמיה.
והאל טענת המובע בריא ומוקה
מטענת הנמכר דלמך ליה הכי ליה היא
ספינתא גופא דהא אמרת לי ספינה
זו ואנא מיימניה כאן חמרא ואילין
למקום שהמתנה דהא אלא יין סתם
אמרי וכו' דבעל היין יכול להשלים
תנאו חייב הספן להעמיד לו ספינה:
נימא

לא קשיא ומנין דשלמו שני משכנתא מקמי יובל אי נמי דמטו ליה זוזי ופריק
לה ארבע וחמש שנין מקמי יובל ת"ר השוכר את הספינה וטבעה לה בחצי
הדרך ר' נתן אומר האם נתן לא יטול ואם לא נתן לא יתן היכי דמי אילימא
בספינה זו ויין סתם אם נתן אמאי לא יטול ינימא ליה רב לי ספינתא דאנא
מיימנינא חמרא אלא בספינה חתם ויין זה אם לא נתן אמאי לא יתן
נימא

אלא בספינה חתם ויין זה אם לא נתן אמאי לא יתן צ"מיה א"ה הב י"י חטרא ואנא ספינתא
יטול אלא אפילו לא נתן יש לו לתת כל השפירות שהרי קנה המשכיר כל השפירות כמשכיר השוכר את הספינה כיון שמומן
המשכיר לקיים תנאו או אפילו בלא משיכה כיון שמשכיר יכול לקיים תנאו ושוכר אינו יכול לקיים א"כ מולו גרס והוי כחומר בו יתן
לו מחצי הדרך שלא כפועל בטל וקשה דלמאי יתן לו כלל מחצי הדרך שלא הלך אפילו כפועל בטל כיון שאירעו אונס הא
אמרינן לעיל (דף ע"ג.) היכא דהשוכר אונס דלמך מיטרא דא"ל להשקותה דהוי פסידא דפועלים ומשמע לעיל דכל אונס שאירע לבעה"ב
שלא היה לו לידע יתיר מן הפועלים הוי פסידא דפועלים והכא נמי על כרחך פרי"ך שיתן אפילו שכר חצי הדרך שלא הלך מדיחא
ליה הא דקמתי אס נתן לא יטול דמשמע אס נתן כל שכרו לא יטול כלל ומי"ך ריב"ן דלעיל שהפועלים לא אצדו כלום רק שנתבעו
אין נותן להם כלום אצל הכא שהמשכיר הפסיד ספינתו כפועל בטל מיהא אית ליה כיון שמומן לקיים תנאו: